



Yttrande över Klimat- och energiprogram inkl. energiplan

Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på att klimatarbetet i kommun-koncernen växlas upp med nya mål som ligger i linje med den regionala och nationella klimatpolitiken. För att nå målen i programmet krävs investeringar, stödfunktioner och incitament för att skapa förändring.

Kultur- och fritidsnämnden vill även framföra att det i handlingsplanen till Klimat- och energiprogrammet tydligt bör framgå vilken förvaltning/bolag som har huvudansvar för respektive mål inklusive uppföljning av målet. I övrigt anses programmet vara ett bra verktyg för att nå målen och nämnden har inga önskemål om ändringar i Klimat- och energiprogram för Linköpings kommun 2022-2030.

Konsekvensbedömning

I samband med remissförfarandet om Klimat- och energiprogrammet efterfrågade Kommunledningsförvaltningen att kommunala nämnder och bolag gör en bedömning av konsekvenserna som implementeringen av Klimat- och energiprogrammet medför.

Konsekvensbedömningen nedan utgår från det/de mål som rör kultur- och fritidsnämndens verksamhet och beskriver vilka åtgärder/insatser som behöver vidtas för att nå målen. Konsekvensbedömningen utelämnar därför insatsmålen som behandlar negativa utsläpp och tillgången till el. Konsekvensbedömningen utelämnar även de mål som redan har en handlingsplan kopplad till sig såsom målet för solet och koldioxidneutralt Linköping 2025.

Övergripande mål och etappmål

Övergripande mål: Linköpings kommun ska bidra till att kommungeografin uppnår netto-noll växthusgasutsläpp senast 2045 vilket ligger i linje med det nationella klimatmålet. Det innebär att kommunkoncernen, utifrån sin rådighet, använder alla tillgängliga verktyg för att främja och ge förutsättningar för invånare och näringsliv att göra klimatmedvetna val.

Etappmål: Linköpings kommun är koldioxidneutral 2025.

Etappmål: Linköpings kommun ska ha minskat de totala växthusgasutsläppen med 70 procent 2030 jämfört med 1990 års nivåer.

Kultur- och fritidsnämnden påpekar att det är viktigt att de investeringar som krävs för att nå de övergripande målen samt etappmålen behöver hänga ihop med och synliggöras i kommande budgetprocess. Det bör även understrykas att kostnaden/investeringen för åtgärder normalt bärs av beställaren. En prioritering av större aktiviteter i styrdokumentet för ekologisk hållbarhet behöver därför sättas i relation till effekterna av dessa aktiviteter, samt andra uppdrag/utvecklingsinsatser som nämnden står inför. Nämnden anser det vara viktigt att vara en del i och bidra till klimatarbetet i Linköpings kommun. En utmaning i arbetet är emellertid av nämndens egen verksamhet inte medger några större direkta effekter för koldioxidneutralitet och netto-noll växthusgasutsläpp.

Därutöver vill nämnden understryka att kompetensen för klimatanpassningar och klimatsmart upphandling behöver finnas vid de enheter/bolag som har expertisen, så som Lejonfastigheter AB, Hållbarhetsenheten eller Upphandlingsenheten. Exempelvis behöver frågor avseende vilka miljöklasser som krävs vid nybyggnation, för att nå målen om minskade växthusgasutsläpp, hanteras av Lejonfastigheter. Men det kan även avse underlag för att se var förvaltningarna kan få störst utväxling av de investeringar som görs. Nämnden ser även behov av en incitamentsstruktur, där den aktör som gör olika typer av investeringar även hämtar hem effekterna av densamma.

Energi- och klimateffektiva bostäder, lokaler och verksamheter

Insatsmål: Energianvändningen i fastigheter som ägs av Linköpings kommunkoncern ska minska till maximalt 115 kWh/m² senast 2030.

Kultur- och fritidsnämnden ser att investeringar behövs för att genomföra åtgärder för att minska energianvändningen i fastigheterna som förvaltningen hyr. Nämnden vill dock påpeka att en investering som avviker från förvaltningsplanen nödvändigtvis inte resulterar i exempelvis en lägre elkostnad, då kostnaden för el inte särskiljs från andra hyreskostnader. Kultur- och fritidsnämnden ser därför ett stort behov av att skapa incitamentsstrukturer som innebär att investeringar för exempelvis energieffektiviseringar har en bärbar livscykelkostnad. Detta för att den verksamhet som står för investeringen även ska kunna hämta hem effekterna från densamma. Även investeringar för energieffektiviserande åtgärder vid ombyggnation av befintliga lokaler samt nybyggnation krävs för att nå insatsmålet.

Klimateffektiv bygg och anläggning

Insatsmål: Linköpings kommun ska aktivt verka för att minska växthusgasutsläpp i samband med uppförande av nya byggnader som

genomförs med kommunkoncernen som beställare, samt vid uppförande som genomförs av privata byggherrar på kommunens mark.

Insatsmål: Linköpings kommun ska aktivt verka för att minska växthusgasutsläppen från kommunkoncernens anläggningsprojekt.

Kultur- och fritidsnämnden bedömer att Klimat- och energiprogrammet främst påverkar verksamheten genom de större investeringar som krävs för att nå insatsmålen som rör klimateffektiv byggnation och anläggning. För att Klimat- och energiprogrammet ska få genomslag i verksamheten krävs att nya bygg- och anläggningsprojekt tilldelas budgetförutsättningar som gör det möjligt för nämnden att uppnå målen i programmet. Det gäller även övriga mål och policys kopplade till byggande i kommunen såsom Policy för ökat träbyggande, Om nämnden inte får budgetförutsättningar behöver nämnden prioritera om verksamhet. Omprioriteringar kan exempelvis handla om att minska ner på antal närbibliotek, fritidsgårdar eller sänkning av föreningsstödet.

Idag är schablonkostnaden 35-40 miljoner för att bygga en fullstor skolidrottshall i miljöklass silver, vilket är den klass Lejonfastigheter använder sig av. Det är svårt för nämnden att uppskatta vilka ytterligare åtgärder som krävs för att nå en högre miljöklass, vilka ytterligare åtgärder som krävs för att sänka växthusgasutsläpp i samband med byggnation eller att uppskatta kostnaden. Kultur- och fritidsnämnden ställer sig emellertid positiv till att vidareutveckla anläggningarnas potential för att bidra till att nå målen i Klimat- och energiprogrammet.

Hållbar mobilitet och resurseffektiva transporter

Insatsmål: Linköpings kommunkoncerns fordonsflotta, inklusive upphandlade fordon och transporttjänster, är fossilbränslefri senast 2025.

Insatsmål: Linköpings kommun ska bidra till att kommungeografen ska uppnå 70 procent minskade växthusgasutsläpp från transportsektorn senast 2030. Det innebär att kommunkoncernen, utifrån sin rådighet, använder alla tillgängliga verktyg för att främja och ge förutsättningar för invånare och näringsliv att göra klimatmedvetna val.

Kultur- och fritidsnämnden använder i sin verksamhet främst Linköpings kommuns bilpool men äger även ett antal motordrivna fordon och en elbil. Verksamheten har även ett antal cyklar och elcyklar samt lådcyklar som drivs med el. För att nå målet om en fossilbränslefri fordonsflotta och minskade växthusgasutsläpp behöver kultur- och fritidsnämnden successivt investera i fler cyklar och nya fossilbränslefria fordon. Andra insatser kan handla om att se över organiseringen av verksamheten för att minska antal resor och när mötesformen medger fortsätta med digitala möten.

För att nå insatsmålet om fossilbränslefri fordonsflotta krävs även andra insatser som är kommunövergripande i sin karaktär och som ligger utanför nämndens ansvarsområde. Det handlar exempelvis om att etablera infrastruktur för att kunna ladda elbilar men även att fordonsflottan i kommunens bilpool är fossilbränslefri. Nämnden ser även att kommunen kan ta ytterligare steg i arbetet med att underlätta för medborgare att besöka kultur- och fritidsnämndens verksamheter med kollektivtrafik, gång och cykel.

Produktion och distribution av förnybar och robust el, värme och kyla

Insatsmål: Andelen icke önskvärt material i restavfallet till energiåtervinning ska minska.

Kultur- och fritidsnämnden ställer sig positiva till målet och arbetar med att minska avfallet samt sortera avfall i sina verksamheter. I arbetet med att minska avfall lyfts att återbruk och återanvändning kräver en budgetpost, detta för att underhålla och rusta upp befintliga inventarier.

Vidare ser kultur- och fritidsnämnden att ett påverkansarbete krävs för att utveckla möjligheterna till sopsortering i anslutning till verksamheternas lokaler, främst gällande matavfall.

För Kultur- och fritidsnämnden

Gustaf Appelberg
Kultur- och fritidsnämndens ordförande

Kopia till: KS